

Onze moeder, oma en omi Elisabeth Maria (Lies) Boelsma-Grintjes werkte al vanaf jonge leeftijd bij de joodse familie Mogendorff. Ze woonde bij hen in huis in Arnhem, deed de huishouding en zorgde voor de kinderen.

In haar nalatenschap van zat een envelop met daarin een Jodenster, twee briefkaarten en een aantal foto's. Jarenlang heeft zij die zorgvuldig bewaard. Omdat zij dit jaar 100 jaar zou zijn geworden, hebben wij haar kinderen, klein- en achterkleinkinderen ter nagedachtenis aan haar de namen van de haar zo dierbare familie geadopteerd.

De familie Mogendorff bestond uit:

Salomon Israel (Sally) Mogendorff geboren op 10 juli 1904 in Arnhem.

Grietje (Greta of Gré) Mogendorff-Meijer geboren op 21 juli 1906 in Groningen.

Ze hadden twee kinderen:

Sara Antoinette (Sonny) geboren op 25 maart 1929 in Arnhem en

Bernard (Bertie) geboren op 4 juni 1932 in Arnhem.

Sally had samen met zijn broer in Arnhem een etikettenfabriek. In 1940 verhuisde de familie Mogendorff naar Heemstede, naar het adres Sweelinckplein 2. Lies verhuisde met hen mee.

In 1940 begon de oorlog in Nederland. In mei 1942 werd de Jodenster verplicht en werden duizenden joden, in afwachting van deportatie, gedwongen naar Amsterdam te verhuizen. Daar stonden veel woningen leeg van Joden die bij razzia's opgepakt waren. Ook de familie Mogendorff moest zich verplicht in Amsterdam vestigen, waar ze een bovenetage in de rivierenbuurt betrokken. Lies ging niet mee met de familie en bleef in Heemstede wonen. In '42 begonnen ook de grote deportaties uit Nederland. Toen besloot de familie om onder te duiken bij een boer (Johannes Boogaard) in de Haarlemmermeer. Hij stond bekend als oom Hannes. Hij en zijn familie hebben in de oorlog meer dan 300 joden helpen onderduiken. Zijn boerderij, die van zijn vader en die van zijn broer zijn drie keer door de Sicherheitsdienst (SD) overvallen. Johannes' vader, broer en zoon zijn opgepakt tijdens een van deze invallen, zij hebben de oorlog niet overleefd. Johannes is zelf ook een keer opgepakt maar na verhoor weer vrijgelaten. Zelfs na verschillende invallen van de SD ging hij gewoon door met het verbergen van joden.

De familie Mogendorff is ook bij een van deze overvallen opgepakt op 11 november 1942.

Nadat de ze waren opgepakt, zijn ze overgebracht naar het kamp Westerbork dicht bij Hooghalen. Op 6 februari 1943 kreeg Lies een briefkaart van Gré. Lies woonde in die tijd aan de Heemsteedsche Dreef in Heemstede, waar ze werkzaam was bij tandarts Ten Hones. De briefkaart van Gre Mogendorff heeft ze altijd zorgvuldig bewaard omdat ze het heel moeilijk heeft gehad met het feit dat de familie, en vooral de kinderen om wie ze veel, afgevoerd was.

Lies met Sonny en Bertie
Maart 1942

Op 20 Februari 1943 ontving ze de laatste briefkaart van Gré.

Wat prettig dat je nog geregeld schrijft. Ook de kinderen vinden het fijn als een brief van je komt en dan worden er altijd oude herinneringen opgehaald. Wij maken het naar omstandigheden goed. Onze stemming laat wel eens wat te wensen over. Ik werk veel in de buitenlucht. Het nichtje Nel is ziek en haar toestand nogal ernstig. Maar zo lang er leven is, is er hoop.

Het valt op dat Grietje in de brieven alleen sprak over zichzelf en de kinderen. Waarschijnlijk was Sally al snel nadat ze opgepakt waren getransporteerd naar Polen. Het laatste levensteken dat Lies kreeg was een adreswijziging, op 24 februari 1943 afgestempeld in Assen. Op de adreswijziging stond als oud adres: 'Bar 67 Westerbork' en het als nieuw adres: 'onbekend'.

Uit verklaringen van het Internationale Rode Kruis blijkt dat Grietje Mogendorff-Meijer, Sara en Bernard op 26 februari 1943 dus twee dagen na de adreswijziging in Auschwitz zijn omgebracht en dat Salomon Israel Mogendorff al eerder naar Polen is getransporteerd en op 13 december 1942 is omgebracht in hetzelfde vernietigingskamp. Salomon was 38 jaar, Grietje 36 jaar en de kinderen waren nog maar 10 en 13 jaar oud.

Sonny en Bertie 1940